

Entre 1926 i 1933 l'arqueòleg Mn. Joan Serra i Vilaró excavà en els terrenys de la Fàbrica de Tabacs on documentà una basílica construïda a partir d'una tomba sagrada. Aquesta és l'església més antiga coneguda a Tarragona. Llurs constructors disposaren que l'esmentada tomba quedés integrada al bell mig de la capçalera d'aquesta església i que sobre ella s'erigís l'altar eucarístic.

Les evidències arqueològiques documentades per Mn. Serra i Vilaró li portaren a la conclusió que, en aquest sepulcre, foren enterrades les despulles martirials del bisbe de Tàrraco, Fructuós i dels seus diaques, Auguri i Eulogi, cremats vius a l'amfiteatre l'any 259.

La basílica fou construïda a finals del segle IV o inicis del segle V, en els moments d'oficialització del cristianisme. Tenia uns 39 m de longitud i una amplada de 18,50 m i presentava un absis semicircular flanquejat per dues estances amb funcions funeràries i de sagristia. Una d'aques-

tes dues estances és l'anomenada Cripta dels Arcs. La basílica tenia tres naus, transsepte i un contraabsis als peus de la basílica. En el subsòl de les naus havia nombrosos enterraments. A la basílica també se li adossaven alguns mausoleus funeraris. Els fidels volien inhumar-se en aquest espai eclesial o prop d'ell, a tocar de la tomba martirial. És així que entenem la gran concentració d'enterraments dins l'església i el seu cementiri annex, a més d'una altra basílica més petita als terrenys de l'actual Parc Central.

Al costat de la basílica s'aixecava un complex arquitectònic amb un baptisteri i dependències de difícil interpretació: episcopi, monestir, espai per acollir pelegrins...

En finalitzar les intervencions de Mn. Serra i Vilaró, les restes de la basílica quedaren colgades no quedant constància si aquestes, amb la construcció de la Fàbrica de Tabacs, foren conservades o destruïdes. Amb l'objectiu de comprovar la conservació de les restes de l'espai

absidial i la tomba sacra, vuitanta-set anys després, un equip d'arqueòlegs de l'Ajuntament de Tarragona, l'Arquebisbat de Tarragona i de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica escometen una intervenció arqueològica. A més de l'objectiu de verificar la conservació d'aquestes restes per tal de facilitar, en un futur, la recuperació de la major part de la basílica, l'equip d'arqueòlegs ha procedit al seu estudi i documentació. També s'ha efectuat la neteja de la Cripta dels Arcs per ampliar el coneixement d'aquest espai i aplicar noves tècniques de la imatge per proposar una restitució virtual d'aquesta construcció.

Totes les entitats que col·laborem en aquesta Jornada de Portes Obertes desitgem que la seva visita sigui profitosa i li permeti valorar l'extraordinària importància d'aquest patrimoni. Li preguem que segueixi les indicacions dels voluntaris que en tot moment l'acompanyaran en aquesta visita.

Col·laboren en les Jornades de Portes Obertes:

Quim Vendrell
Rosa Maria Rossell
Miriàm Ramon
Neus Pàmies
Adriana Molina
Dani Milà
José Maria Lara
Carme Badia

Agraments:
Empresa Mixta de Serveis Funerars Municipal de Tarragona, SA
Brigada Municipal
L'arxiu
Serveis de Neteja de l'Ajuntament de Tarragona
Unitat de Documentació Gràfica de l'ICAC

Participants en la intervenció arqueològica:
Francesc Rodríguez
Ada Lasheras
Ivan Fernández
Xavier Gonzalo

Codirectors del projecte:
Josep Maria Macias Solé (Institut Català d'Arqueologia Clàssica)
Andreu Muñoz Mèlgar (Arquebisbat de Tarragona / Museu Bíblic / ICAC)
Imma Teixell Navarro (Ajuntament de Tarragona / ICAC)

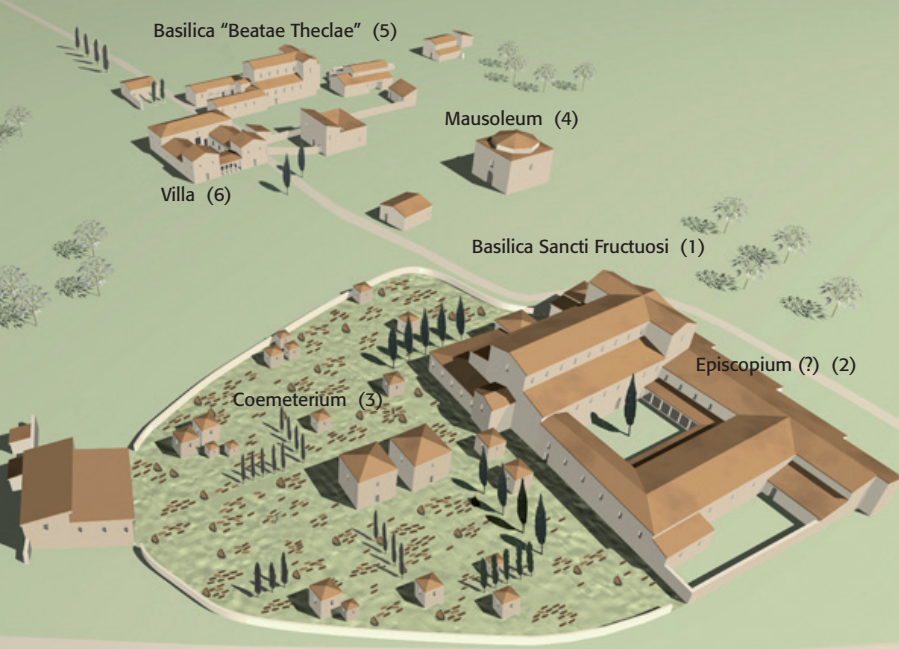
Patrocinen:

**INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
A LA BASÍLICA
DE SANT FRUCTUÓS
(NECRÒPOLIS PALEOCRISTIANA
DE TARRAGONA)**

**JORNADA DE
PORTES OBERTES**

Tarragona, 2 de novembre de 2014

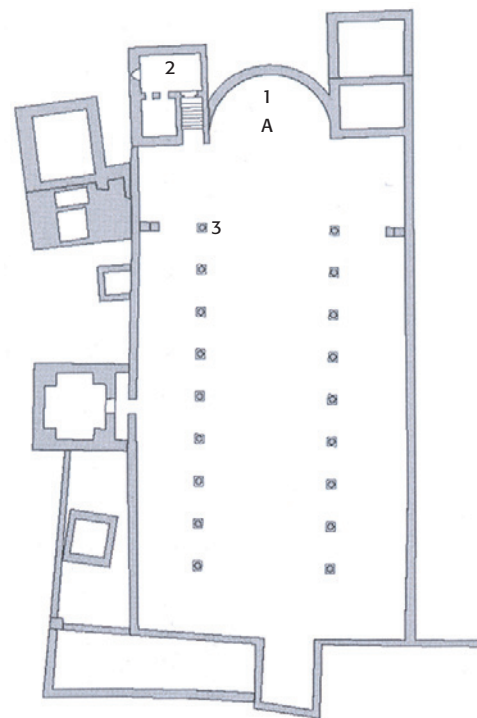
Restitució ideal del santuari martirial de Sant Fructuós (Jordi López / Arxiu MNAT).

Àrea del santuari de Sant Fructuós al costat del riu Francolí (PAT 2007. Base cartogràfica propietat de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. Composició UDG / ICAC).

Ubicació de l'absis (fig. 1), de la sepultura número 40 (lauda d'Óptimus) i de la cripta dels Arcs (fig. 2), (Q. Vendrell) i planimetria base de Jordi López.

Restitució ideal de l'interior de la basílica de Sant Fructuós a la Necròpolis en el segle VI segons Andreu Muñoz (dibuix de Josep M. Brull).

Fragment d'inscripció memorial (s. V-VI), dedicada als protomàrtirs tarraconenses: *[Memoria (?) Fru]ctuosi Au[gurii et Eulogii]* (R. Cornadó / Arxiu MNAT) i restitució ideal segons Andreu Muñoz, basat en Mn. Serra Vilaró (dibuix de Josep M. Brull). En trama les úniques evidències trobades.

